

Glossari per a estudiants de la SPUNI

A

absentisme

Manca d'assistència injustificada dels membres del Parlament a les sessions del Ple o de les comissions a què són convocats. L'absentisme pot ser sancionat a proposta del president o presidenta del Parlament.

abstenció

Opció de vot que significa no pronunciar-se ni a favor ni en contra d'una proposta.

al·lusions

Vegeu «torn per al·lusions».

audiència

Tràmit que les ponències, les subcomissions i les comissions legislatives poden donar, especialment en el procediment legislatiu, a organitzacions, grups socials i experts. Pot incloure'n la compareixença a les sessions.

B

banc del Govern

Banc que forma la primera fila d'escons del Saló de Sessions, on seuen els membres del Govern.

Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya

Publicació oficial que recull tots els textos que segueixen una tramitació parlamentària, en les diverses fases d'aquesta, les comunicacions del Govern i qualsevol altre text la publicació del qual és exigida pel Reglament o ordenada pel president o presidenta del Parlament.

C

cambra

Cadascuna de les dues assemblees en què es pot estructurar un parlament. En el cas del Parlament de Catalunya, constituït per una única cambra, aquest terme és sinònim de parlament.

cap de l'oposició

Condició que s'atorga al diputat o diputada que presideix el grup parlamentari de l'oposició amb més escons. Aquesta condició es declara per mitjà d'una resolució del president o presidenta del Parlament. Rep el tractament d'*honorable*.

circumscripció electoral

Divisió territorial a la qual correspon d'elegir un determinat nombre de diputats. En el moment actual, les circumscripcions electorals per a l'elecció del Parlament es corresponen amb les províncies.

Codi de conducta dels diputats

Codi que regula les situacions de conflicte d'interessos i el compliment de les obligacions derivades del règim d'incompatibilitats i de les declaracions d'activitats i béns dels diputats del Parlament.

comissió

Conjunt de diputats, designats proporcionalment pels grups parlamentaris, encarregat de preparar les decisions del Ple. En el Parlament hi ha dues grans classes de comissions: les legislatives i les específiques. Les comissions legislatives poden tramitar qualsevol iniciativa parlamentària i poden dictaminar sobre els projectes o proposicions de llei que ha d'aprovar el Parlament. Les específiques tenen una funció concreta o bé la comesa de relacionar-se amb determinades institucions o entitats públiques.

comissió d'estudi

Comissió específica que analitza i estudia assumptes que afecten la societat. Els treballs de les comissions d'estudi es clouen amb l'elaboració d'un informe o la votació d'unes conclusions.

comissió d'investigació

Comissió específica que investiga assumptes d'interès públic de competència de la Generalitat, per la qual cosa pot sol·licitar informació i

requerir la presència de qualsevol persona perquè hi presti declaració. Els treballs de les comissions d'investigació es clouen amb unes conclusions reflectides en un dictamen.

Comissió de Matèries Secretes i Reservades

Comissió formada per un representant de cada grup parlamentari que té la finalitat de controlar els crèdits destinats a despeses reservades de l'Administració de la Generalitat i d'altres matèries del Govern i de l'Administració de la Generalitat declarades secretes o reservades. Les sessions d'aquesta comissió són secretes.

Comissió del Reglament

Comissió legislativa que elabora i reforma el Reglament del Parlament.

Comissió de Peticions

Comissió que rep i tracta les peticions que els ciutadans fan al Parlament en exercici del dret de petició. Pot adoptar resolucions i formular recomanacions sobre les peticions que tramita.

comissió de seguiment

Comissió específica que controla determinades actuacions i polítiques públiques del Govern. Les comissions de seguiment han de presentar un informe a la Mesa del Parlament al final de cada període de sessions.

comissió legislativa

Comissió que tramita iniciatives parlamentàries i emet dictàmens sobre les proposicions i els projectes de llei que ha d'aprovar el Ple. El nombre de comissions legislatives i la competència material de cadascuna els acorda el Ple, a proposta de la Mesa i la Junta de Portaveus.

comissió promotora de la iniciativa legislativa popular

Conjunt de persones que promouen una iniciativa legislativa popular. La comissió promotora representa les persones que han donat suport a la iniciativa amb les seves signatures i pot participar en la tramitació parlamentària de la iniciativa presentada

compareixença

Vegeu «audiència».

condició política de català o catalana

Conjunt dels drets polítics reconeguts per l'Estatut als ciutadans espanyols que tenen el veïnatge administratiu en qualsevol dels municipis catalans.

consolidació legislativa

Procediment pel qual s'elabora un nou text legal que integra la legislació vigent sobre una matèria o un sector determinats, amb la finalitat de simplificar l'ordenament jurídic, millorar-ne la qualitat i contribuir a garantir la seguretat jurídica. Els projectes o proposicions de consolidació legislativa es tramiten pel procediment de lectura única.

contradiccions

Vegeu «torn per contradiccions».

contrarèplica

En un debat, intervenció a què té dret un orador o oradora quan ha estat replicat. El Reglament regula el temps per a les contrarèpliques segons el tipus de debat.

crida a l'ordre

Advertiment que fa el president o presidenta als membres del Parlament que no s'atenen a les regles d'ordre establertes pel Reglament, als que provoquen perturbacions, als que empen expressions inconvenients al decòrum de la cambra i als que utilitzen tàctiques de filibusterisme o d'obstrucció.

crida a tornar a la qüestió

Advertiment que fa el president o presidenta al membre del Parlament que, fent ús de la paraula, s'aparta de la qüestió objecte del debat, amb la finalitat que s'hi centri.

D

debat

Discussió formal dels assumptes inclosos en l'ordre del dia de les sessions dels òrgans del Parlament. Els debats se subjecten a les normes de procediment establertes pel Reglament i són dirigits i ordenats pel president o presidenta de l'òrgan en qüestió. Entre els debats amb característiques específiques hi ha el debat de totalitat, el debat d'investidura del president o presidenta de la Generalitat, el debat d'una moció de censura o d'una qüestió de confiança i els debats de control i validació dels decrets llei. També es

tenen debats específics per raó de la matèria, com els debats generals sobre l'acció política i de govern.

decaïment

Tancament d'una tramitació parlamentària pel finiment de la legislatura.

declaració institucional del Parlament

Declaració que fa el Parlament amb relació a qüestions d'interès de la Generalitat i dels ciutadans.

decòrum

Correcció en les maneres i en el capteniment exigible als membres del Parlament d'acord amb les altes funcions i la responsabilitat que els corresponen. El comportament contrari al decòrum de la cambra o l'ús d'expressions inconvenients poden donar lloc a sancions.

decret llei

Disposició normativa amb rang de llei que dicta el Govern en casos de necessitat extraordinària i urgent i que, posteriorment, se sotmet a la validació del Parlament.

deure de reserva

Deure que tenen els diputats de no fer públiques les dades i les informacions que coneguin per raó de la seva funció parlamentària i que tinguin la condició de secretes o reservades.

Diari de Sessions del Parlament de Catalunya

Publicació oficial del Parlament en què es transcriuen literalment les intervencions, els acords i les incidències que es produeixen en les sessions del Ple i de les comissions.

dictamen d'una comissió

Document aprovat per una comissió com a resultat dels treballs que ha dut a terme, generalment amb relació a una tramitació parlamentària, amb diferents continguts segons la naturalesa de la comissió. El dictamen de les comissions legislatives conté el text que la comissió eleva al Ple perquè el sotmeti a votació i, si s'aprova, es converteixi en llei.

Diputació Permanent

Òrgan del Parlament que substitueix en les seves funcions el Ple quan aquest no es pot reunir, perquè s'ha dissolt la legislatura o durant el temps que hi ha entre dos períodes de sessions. La componen vint-i-tres diputats, designats pels grups parlamentaris en proporció al seu nombre de membres. La presideix el president o presidenta del Parlament.

diputat | diputada

Persona que, en les eleccions al Parlament, ha estat elegida pels ciutadans perquè els hi representi, per un període de quatre anys.

diputat interventor | diputada interventora

Diputat o diputada que supervisa el control de l'execució del pressupost del Parlament. Els diputats interventors presenten a la Mesa un informe bimestral sobre aquesta execució.

diputat no adscrit | diputada no adscrita

Condició que passen a tenir els diputats que abandonen el seu grup o en són expulsats. Tenen els drets que el Reglament reconeix als diputats individualment, amb algunes especificitats.

Vegeu també «Grup Mixt».

E

escó

Lloc on seu el diputat o diputada al Saló de Sessions. El nombre d'escons d'una cambra parlamentària equival al nombre de diputats de què es compon.

esmena

Proposta de modificació, de supressió o d'addició que poden fer els diputats i els grups parlamentaris respecte a un projecte o una proposició de llei o als altres textos que es debaten en el Parlament.

esmena a la totalitat

Proposta de rebuig total presentada per un grup parlamentari amb relació a un projecte de llei o una proposició de llei. Pot ser de retorn del projecte al Govern, o als que han presentat la proposició, o pot contenir un text alternatiu.

esmena tècnica

Esmena de millora del text d'una iniciativa legislativa per adequar-lo a les normes de la tècnica legislativa o a les regles i els usos formals i lingüístics del Parlament, o per corregir-ne errors jurídics, terminològics o gramaticals.

Estatuts del règim i el govern interiors del Parlament de Catalunya

Norma de règim intern del Parlament referent a les condicions laborals del personal que conforma l'Administració parlamentària i sobre els procediments de contractació i de gestió econòmica del Parlament.

exposició de motius

Part introductòria d'un text que s'ha de convertir en normatiu, com un projecte o una proposició de llei, que en justifica la presentació i n'explica els objectius i el contingut.

Vegeu també «preàmbul».

G

Generalitat de Catalunya

Institució en què s'organitza políticament l'autogovern de Catalunya. La integren el Parlament, la Presidència de la Generalitat i el Govern, a més de les altres institucions que estableix l'Estatut.

Govern

Òrgan col·legiat, format pel president o presidenta de la Generalitat i pels consellers, que dirigeix la política i l'Administració de la Generalitat. Entre altres funcions, té la de proposar lleis i elaborar i aplicar el pressupost.

grup de treball

Grup que es pot constituir en una comissió, integrat per un o més diputats de cada grup parlamentari, que estudia i prepara els assumptes encarregats a la comissió. La seva tasca es clou amb la presentació d'un informe o unes conclusions.

Grup Mixt

Grup format pels diputats no integrats en cap grup parlamentari. Dins el Grup Mixt es poden crear subgrups parlamentaris, integrats per un mínim de tres diputats.

grup parlamentari

Agrupació de diputats que pertanyen al mateix partit o coalició. Els grups parlamentaris impulsen les actuacions i les decisions del Parlament. Per formar un grup parlamentari calen almenys cinc diputats. Cada grup té un portaveu o una portaveu.

grups d'interès

Vegeu «Registre de grups d'interès».

H

hemicycle

Nom que rep el Saló de Sessions del Parlament per la seva forma semicircular.

honorable

Tractament protocol·lari que correspon als consellers del Govern, al president o presidenta del Consell de Garanties Estatutàries i al cap o la cap de l'oposició.

I

Il·lustre

Tractament protocol·lari que correspon, amb caràcter general, als diputats del Parlament, i també al síndic o síndica de greuges, al síndic o síndica major de la Sindicatura de Comptes i als consellers del Consell de Garanties Estatutàries.

immunitat parlamentària

Prerrogativa parlamentària que té per objecte la protecció dels parlamentaris davant les actuacions que puguin restringir-ne la llibertat per motivacions polítiques. En el cas dels diputats del Parlament, la immunitat es concreta en la prohibició que aquests siguin detinguts o retinguts per actes delictius, llevat del cas de delictes flagrants.

incompatibilitats dels diputats

Situació en què poden ser declarats els diputats. D'acord amb el Reglament, cada diputat o diputada és declarat en situació de compatibilitat o d'incompatibilitat a partir de la declaració que ha de presentar de les seves activitats i béns, d'acord amb la normativa aplicable.

informe de la ponència

Informe que aprova la ponència d'una comissió legislativa. Inclou el text del projecte o la proposició de Llei, una proposta d'esmenes a l'articulat i propostes de tipus tècnic (jurídic i lingüístic). A partir de l'informe de ponència la comissió elabora i aprova el dictamen que ha d'anar al Ple.

iniciativa legislativa

Dret que tenen el Govern i els diputats d'iniciar un procediment parlamentari, com ara el procediment per aprovar una Llei. Els consells comarcals, els municipis i els ciutadans també poden exercir-lo directament, d'acord amb el que estableix l'Estatut.

iniciativa legislativa popular

Iniciativa legislativa que poden exercir davant el Parlament les persones que tenen la condició política de catalans. La iniciativa legislativa popular requereix el suport d'un mínim de cinquanta mil signatures.

interpel·lació

Mecanisme de control del Govern per mitjà del qual els diputats o els grups parlamentaris requereixen al Govern que doni explicacions sobre els motius o els propòsits d'actuació en qüestions de política general. Es debat en el Ple i pot donar lloc a una moció, en la qual el Parlament expressa la seva posició.

investidura

Vegeu «sessió d'investidura».

inviolabilitat parlamentària

Prerrogativa parlamentària que garanteix que els diputats no puguin ser portats a judici pels vots i les opinions que emetin en l'exercici del seu càrrec. Permet que els parlamentaris es puguin expressar, en l'exercici de la seva funció, amb absoluta llibertat i impedeix que s'iniciï cap procediment, penal o de qualsevol altra mena, que pugui comportar l'exigència de responsabilitat judicial per les opinions, les manifestacions i els vots que expressin.

J

Junta de Portaveus

Òrgan del Parlament constituït per un representant o una representant de cada grup parlamentari, el president o presidenta del Parlament, un dels secretaris de la Mesa i el secretari o secretària general del Parlament o el

lletrat o lletrada en qui delegui. Decideix l'ordre del dia del Ple i col·labora en l'organització dels debats i en l'assignació a les comissions de treball de les qüestions a estudiar i a debatre.

L

lectura única

Procediment legislatiu especial que permet, amb l'acord previ del Ple, aprovar una llei en una sola votació i sense que s'hi puguin presentar esmenes.

legislatura

Període durant el qual el Parlament exerceix els seus poders, que s'inicia amb l'elecció dels membres i acaba amb la dissolució, abans d'unes noves eleccions. La legislatura dura formalment quatre anys a comptar de la data de les eleccions.

lleí

Norma jurídica de caràcter general i obligatori que emana d'un òrgan facultat per exercir el poder legislatiu, com ara el Parlament de Catalunya, els parlaments de les altres comunitats autònomes o les Corts Generals espanyoles. Les lleis, com a font de dret, regulen i organitzen la societat i tenen efectes jurídics vinculants.

lleí de pressupostos

Llei que s'aprova anualment i que conté totes les previsions d'ingressos econòmics de la Generalitat i el límit màxim de la despesa d'aquesta per a un exercici anual.

lletrat | lletrada

Assessor jurídic o assessora jurídica del Parlament en les tasques parlamentàries, principalment de les comissions. Els lletrats també preparen estudis i informes jurídics i són els encarregats de representar i defensar el Parlament davant el Tribunal Constitucional.

M

majoria absoluta

En una votació, la majoria que es produeix quan s'expressen en el mateix sentit més de la meitat dels diputats de què es compon la cambra. Queda fixada en el primer nombre enter de vots que segueix el nombre resultant

de dividir per dos el total dels membres de l'òrgan que pren la decisió; en el cas del Parlament de Catalunya, aquest nombre és seixanta-vuit. Ordinàriament, la majoria absoluta s'aplica a decisions rellevants del Ple.

majoria qualificada

En una votació, la majoria que s'assoleix amb un percentatge de vots relativament ampli —normalment més del 50%—, per exemple, dues tercers parts o tres cinquenes parts dels vots. La majoria absoluta és un tipus de majoria qualificada.

Vegeu també «majoria absoluta».

majoria simple

En una votació, la majoria assolida pel sentit de votació que obté més vots.

Mesa Ampliada

Òrgan integrat pels membres de la Mesa més un diputat o diputada per cada grup parlamentari que no tingui representació a la Mesa. La Mesa Ampliada exerceix determinades funcions relatives al pressupost i al règim intern del Parlament i determina les subvencions que s'assignen als grups parlamentaris.

Mesa d'Edat

Òrgan provisional que obre oficialment la sessió constitutiva del Parlament i dirigeix les votacions dels membres de la Mesa en aquesta sessió. Formen la Mesa d'Edat el diputat o diputada de més edat i els dos diputats més joves.

Mesa del Parlament

Òrgan compost pel president o presidenta, els dos vicepresidents i els quatre secretaris del Parlament, els quals són elegits pel Ple. La Mesa organitza el treball parlamentari, interpreta el Reglament, dirigeix els serveis de la cambra i manté l'ordre durant les sessions.

moció

Manifestació de la posició del Parlament sobre alguna qüestió debatuda en una interpel·lació. Una vegada admesa a tràmit per la Mesa, s'inclou en l'ordre del dia de la sessió plenària següent a la de la interpel·lació.

N

nomenament

Acte pel qual algú és designat per a un càrrec.

O

oposició

Grup o grups parlamentaris que no donen suport a la política del Govern.

Vegeu també «cap de l'oposició».

ordre del dia

Relació ordenada dels afers que s'han de tractar en una sessió del Ple o d'una comissió.

P

paritat

Igualtat o empat. El Reglament regula els casos de paritat en la presa de decisions de la Mesa i de les meses de les comissions, en l'elecció de membres de la Mesa i en els resultats de les votacions.

ponència

Òrgan que nomenen les comissions legislatives perquè elabori un informe sobre un projecte o una proposició de llei. Les ponències fan recomanacions sobre esmenes a la comissió corresponent. El treball de les ponències és assessorat pels serveis jurídics i lingüístics.

ponent relator | ponent relatora

Membre d'una ponència escollit per coordinar-ne els treballs i presentar-los a la comissió i al Ple.

portaveu

Diputat o diputada nomenat pel seu grup parlamentari perquè el representi i assisteixi a la Junta de Portaveus.

preàmbul

Part introductòria de les lleis, sense caràcter dispositiu, que presenta el text normatiu, n'exposa la finalitat i fa referència a l'estat de l'àmbit material que es regula. El preàmbul sol ser una adaptació de l'exposició de motius amb què s'ha presentat el projecte o la proposició de llei.

pregunta

Mecanisme de control del Govern per mitjà del qual un diputat o diputada pot demanar-li una informació relativa a un fet, una situació, l'actuació que ha tingut o la que pensa tenir. Es pot formular oralment, durant la sessió del Ple o d'una comissió, o per escrit. El Govern està obligat a respondre-la.

procediment d'urgència

Procediment excepcional mitjançant el qual s'accelera la tramitació d'un procediment parlamentari.

procediment legislatiu comú

Procediment que segueixen els projectes i les proposicions de llei que el Parlament ha admès a tràmit. Les fases principals del procediment legislatiu comú, després de l'admissió a tràmit, són la publicació de la iniciativa presentada, el debat de totalitat, les audiències i compareixences en la comissió, l'admissió d'esmenes, l'estudi en ponència, la tramitació en comissió i la tramitació final en el Ple.

programa de govern

Programa presentat pel candidat o candidata a la presidència de la Generalitat en la sessió d'investidura al Parlament, al principi de la legislatura. El programa de govern es considera aprovat per la cambra quan el president o presidenta de la Generalitat és investit.

projecte de llei

Text que conté prescripcions normatives presentat pel Govern al Parlament perquè sigui tramitat i aprovat com a llei.

proposició de llei

Text que conté prescripcions normatives presentat al Parlament per algun dels titulars de la iniciativa legislativa altres que el Govern, perquè sigui tramitat i aprovat com a llei (les propostes presentades pel Govern es denominen projectes de llei).

proposta de resolució

Iniciativa per impulsar l'acció política i de govern, que es pot adreçar al Govern o als ciutadans. Les propostes de resolució es poden tramitar en la comissió que correspongui per la matèria o en el Ple.

Vegeu també «resolució».

Q

qüestió de confiança

Suport que el president o presidenta de la Generalitat pot demanar explícitament al Parlament sobre el seu programa, sobre una declaració de política general o sobre una decisió molt important. El president o presidenta ha de dimitir si en una qüestió de confiança no obté el suport de la majoria simple dels membres de la cambra.

quòrum d'aprovació

Nombre de vots afirmatius exigit per adoptar certs acords. En el Parlament, el quòrum d'aprovació és normalment la majoria simple, però en alguns casos es requereix la majoria absoluta o un quòrum superior.

quòrum de presència

Vegeu «quòrum per a l'adopció d'acords».

quòrum per a l'adopció d'acords

Nombre mínim de persones que hi ha d'haver en una reunió, de les que tenen dret a ser-hi presents. El Parlament no pot adoptar vàlidament acords si no hi és present la meitat dels diputats més un, com a mínim.

R

recurs d'inconstitucionalitat

Recurs que el Parlament i altres actors institucionals poden presentar al Tribunal Constitucional contra lleis i disposicions normatives amb força de llei. Per interposar un recurs d'inconstitucionalitat cal el dictamen previ del Consell de Garanties Estatutàries i s'ha d'indicar expressament l'article o els articles que es pretén d'impugnar.

Registre d'interessos dels diputats

Registre de la informació facilitada pels diputats relativa a les seves activitats i béns.

Vegeu també «declaració d'activitats i béns».

Registre de grups d'interès

Registre públic que té com a finalitat la inscripció i el control de persones, organitzacions i col·lectius que duen a terme activitats que poden influir en l'elaboració de les lleis o en l'exercici de les altres funcions del Parlament. El

Reglament regula el contingut i la publicitat de les dades d'aquest registre i els drets i obligacions de les persones i organitzacions que hi estan inscrites.

Registre General del Parlament

Registre on es fa l'assentament dels documents que es presenten al Parlament o que el Parlament rep. El Registre General del Parlament admet qualsevol document presentat o rebut, sempre que s'adreci a les administracions públiques i se n'identifiqui l'emissor.

Reglament del Parlament

Norma jurídica que expressa el poder d'autoorganització del Parlament i que regula, principalment, el funcionament de la cambra, tot determinant l'organització interna i els procediments per exercir les funcions que corresponen a la institució.

relator | relatora

Vegeu «ponent relator, ponent relatora».

rèplica

En un debat, intervenció a què té dret un orador o oradora com a resposta a la intervenció d'un altre membre del Parlament o d'un conseller o consellera. El Reglament regula el temps de rèplica segons el tipus de debat.

resolució

Declaració per la qual el Parlament manifesta una opinió o una voluntat, proposa actuacions o dóna suport a algú. Una resolució es pot adreçar al Govern, als ciutadans, als mitjans de comunicació o al mateix Parlament. No és un text normatiu i, per tant, no té la força vinculant de la llei, però sí força de compromís polític.

reunió

Part d'una sessió parlamentària que es té en un mateix dia.

S

sala de comissió

Cada una de les sales on es tenen les reunions de les comissions.

sales de passos perduts

Nom que reben les sales contigües al Saló de Sessions.

Saló de Sessions

Lloc on es reuneix el Ple del Parlament.

secretari de la Mesa | secretària de la Mesa

Membre de la Mesa del Parlament encarregat de supervisar i autoritzar les actes de les sessions del Ple, de la Mesa i de la Junta de Portaveus, assistir el president o presidenta durant les sessions i col·laborar en el desenvolupament normal dels treballs del Parlament, a més de qualsevol altra funció que li encomani el president o presidenta o la Mesa. La Mesa del Parlament compta amb quatre secretaris.

secretari general | secretària general

Cap de l'Administració parlamentària. Assessora la Mesa i la Junta de Portaveus. És designat per la Mesa del Parlament, a proposta del president o presidenta, d'entre els lletrats del Parlament.

sessió

Temps que es destina a tractar els afers inclosos en l'ordre del dia. Les sessions ordinàries poden tenir lloc de dilluns a divendres. Les sessions extraordinàries tenen lloc fora dels períodes establerts. Les sessions del Ple són convocades pel president o presidenta del Parlament, i les sessions de les comissions, pel president o presidenta de cadascuna.

sessió constitutiva

Primera sessió plenària d'una legislatura, en què el Parlament es declara formalment constituït i s'escullen el president o presidenta del Parlament i la resta de membres de la Mesa.

sessió d'investidura

Sessió en què el Parlament vota a favor o en contra del candidat o candidata proposat com a president o presidenta de la Generalitat, després que hagi presentat el seu programa de govern. Per ser investit president o presidenta, cal obtenir el vot favorable de la majoria absoluta dels membres del Parlament, en una primera votació, o de la majoria simple, en una segona votació.

sessió de control

Part d'una sessió plenària que es reserva per formular preguntes al president o presidenta de la Generalitat i al Govern. La Mesa, d'acord amb la Junta de

Portaveus, estableix el nombre de preguntes als membres del Govern en cada sessió.

sessió informativa

Sessió d'una comissió en què compareix algun conseller o consellera de la Generalitat, a petició pròpia o de la comissió mateixa. També poden comparèixer en sessió informativa els senadors que representen la Generalitat, el síndic o síndica de greuges i el president o presidenta del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

sessió plenària

Sessió del Ple del Parlament.

T

torn per al·lusions

Possibilitat que tenen els membres del Parlament de contestar, a criteri del president o presidenta del Parlament, a qui els hagi al·ludit en el decurs d'un debat.

torn per contradiccions

Dret que tenen els membres del Parlament que intervenen en un debat de replicar als oradors que els contradiuen.

transaccional

En el llenguatge parlamentari, es diu del text que és el resultat d'un acord. S'aplica normalment a les esmenes acordades entre diferents grups parlamentaris sobre un text.

Vegeu també «esmena transaccional».

V

veu sense vot

Possibilitat d'assistir a les reunions i expressar-hi la pròpia opinió, però sense poder votar els acords que s'hi prenguin. El Reglament estableix com a casos de veu sense vot el dels especialistes o tècnics que participen en comissions específiques, el dels diputats que assisteixen a la Diputació Permanent sense ser-ne membres i el dels membres del Govern que no són diputats.

vicepresident de la Mesa | vicepresidenta de la Mesa

Membre de la Mesa del Parlament que té la funció de substituir el president o presidenta en cas de vacant, absència o impediment i la de representar el Parlament per delegació, entre altres funcions que li encomani el president o presidenta o la Mesa. La Mesa del Parlament compta amb dues vicepresidències.

vot delegat

Vot que un diputat o diputada exerceix per delegació d'un altre que no pot votar. La delegació de vot és restringida a casos de baixa per maternitat o paternitat i a supòsits d'hospitalització, malaltia greu o incapacitat perllongada.

vot particular

Manifestació de voluntat política que, en el procediment legislatiu, els grups parlamentaris que dissenteixen dels acords de les comissions poden formular davant el Ple, per sostenir el text rebutjat.

vot ponderat

Sistema de vot d'acord amb el qual cada membre representa un nombre igual al de diputats que integren el seu grup parlamentari. El Reglament estableix els casos de votacions en què s'aplica el vot ponderat.

votació

Expressió de la voluntat dels diputats a favor o en contra d'una proposta, o d'abstenció, feta de la manera que és pertinent en cada cas.

votació a mà alçada

Vegeu «votació ordinària».

votació electrònica

Vegeu «votació ordinària».

votació ordinària

Votació a què se sotmet ordinàriament la presa de decisions en els òrgans del Parlament. En el Ple, la votació ordinària es fa per mitjans electrònics, i en les comissions, alçant la mà.

votació per assentiment

Absència de manifestació d'objecció o d'oposició dels diputats envers una proposta anunciada pel president o presidenta; aquesta absència, d'acord amb el Reglament, s'ha d'interpretar com un assentiment. Normalment es tracta de propostes sobre l'ordenació del debat i, en general, qüestions procedimentals.

votació per mitjà de boles

Vegeu «votació secreta».

votació pública per crida

Votació en la qual un secretari o secretària de la Mesa anomena els diputats i aquests responen «sí», «no» o declaren que s'abstenen. Les votacions per a la investidura del president o presidenta de la Generalitat i per a les mocions de censura i les qüestions de confiança es fan tradicionalment per aquest procediment.

votació secreta

Votació en la qual el vot s'emet de manera que no es pugui conèixer què ha votat cada diputat o diputada. Es pot fer per mitjà de paperetes, en el cas d'elecció de persones; per mitjà de boles blanques i negres, en el cas de qualificació d'actes o de conductes personals, o mitjançant el sistema electrònic.

votació telemàtica

Sistema de vot remot exercit per sistemes informàtics de telecomunicacions que pot adoptar la Mesa del Parlament en l'exercici del vot delegat.



PARLAMENT DE CATALUNYA